

Logika - notatka pomocnicza do ćwiczeń

JJS

5 października 2022

Spis treści

1 Zajęcia 1 - Wprowadzenie	1
1.1 Sprawy formalne i organizacyjne	1
1.1.1 Przerwy	2
1.1.2 Nieobecności	2
1.2 Wprowadzenie	2
1.3 Kategorie syntaktyczne	2
1.4 Role semiotyczne wypowiedzi	3
1.5 Do przeczytania	4
2 Zajęcia 2 - Ogólne wiadomości o języku (ciąg dalszy)	4
3 Zajęcia 3 - Nazwy	4

1 Zajęcia 1 - Wprowadzenie

1.1 Sprawy formalne i organizacyjne

1. warunki zaliczenia

2. dyżur

3. podręczniki

(a) Literatura obowiązkowa:

- Z. Ziembiński, Logika Praktyczna, Warszawa 2004.
- T. Bekrycht, Logiczne podstawy prawoznawstwa, Warszawa 2010, https://www.academia.edu/21615638/LOGIKA_skrypt_Bekrycht.

(b) Literatura uzupełniająca:

- A. Malinowski, S. Lewandowski, H. Machińska J. Petzel, Logika dla Prawników, Warszawa 2009
- J. Stelmach, B. Brożek, Metody Prawnicze, rozdziały I, II, III pkt. 1-2.

1.1.1 Przerwy

5-10 minut - na wniosek grupy

1.1.2 Nieobecności

Dopuszczalne dwie nieobecności. Nieobecność ponad dwie nieobecności należy zaliczyć na dyżurze w ciągu dwóch tygodni od wystąpienia nieobecności.

1.2 Wprowadzenie

Dlaczego to jest śmieszne:

*Trzech logików wchodzi do baru. Barman pyta: „Czy wszyscy chcecie piwo?”
Odpowiadają po kolei: 1: Nie wiem, 2: Nie wiem, 3. Tak.*

Logika – nauka o sposobach jasnego i ścisłego formułowania myśli, o regułach poprawnego rozumowania i uzasadniania twierdzeń.

1.3 Kategorie syntaktyczne

1. Zdania, nazwy i funktory.
2. Zdanie jest całkowicie samodzielną kategorią języka opisowego. Zdanie głosi więc, że jest tak a tak: *Granit jest skałą magmową. Sędzia opuścił salę rozpraw.*
3. Nazwa — coś co nadaje się na podmiot lub na orzecznik orzeczenia imiennego w zdaniu: *prawnik, planeta, sędzia.*
4. Funktor to wyraz lub wyrażenie (leks), które nie jest ani nazwą, ani zdaniem, ale w połączeniu z nimi tworzy bardziej złożoną całość.
5. Funktory dzielimy na zdaniotwórcze, nazwotwórcze i funktorotwórcze. Wyrazy lub wyrażenia, które funktor wiąże w większą całość, nazywamy argumentami funktora.

Zdania oznacza się symbolicznie z . Nazwy oznacza się symbolicznie n .
Przykłady funktorów:

1. funktor nazwotwórczy od (jednego) argumentu nazwowego: *zielona* gęś: $\frac{n}{n}$
2. funktor nazwotwórczy od dwóch argumentów nazwowych: most *nad* rzeką: $\frac{n}{nn}$
3. funktor zdaniotwórczy od argumentu nazwowego: sędzia *śpi*: $\frac{z}{n}$
4. funktor zdaniotwórczy od dwóch argumentów zdaniowych: *choć* w Warszawie pada deszcz *to* w Łodzi świeci słońce: $\frac{z}{zz}$
5. funktor funktorotwórczy od argumentu funktorowego: sędzia (*n*) *głęboko* *śpi* $\frac{z}{n}$: Czym zatem, jest słowo *głęboko*? Tym: $\frac{\frac{z}{n}}{\frac{z}{n}}$

Zastępowalność wyrażeń w tej samej kategorii syntaktycznej. Przykłady:

1. Sędzia głęboko śpi. Sędzia głęboko słucha.
2. Piękna melodia. Zielona melodia.
3. Rdza niszczy metal. Rdza podziwia metal.

Ale już nie: *zielona* gęś \rightarrow *nad* gęś

1. Zadanie — określ kategorie syntaktyczne w zdaniu
 - (a) Przykład 1
 - i. Sędzia n
 - ii. przesłuchuje $\frac{z}{nn}$
 - iii. świadka. n
 - (b) Przykład 2
 - i. Nieprawda, że $\frac{z}{z}$
 - ii. świeci $\frac{z}{n}$
 - iii. słońce. n

1.4 Role semiotyczne wypowiedzi

1. Rola opisowa

Wypowiedź opisuje rzeczywistość.

 - (a) Świeci słońce.

(b) W lipcu w Polsce jest zima.

2. Rola ekspresywna

Komunikuje przeżycia, przemyślenia, stan wewnętrzny.

(a) Moja poranna kawa była ekstatycznie smaczna!

(b) Ach, świeci słońce!

(c) Ten obraz jest przepiękny.

3. Rola sugestywna

Ma wywołać w odbiorcy komunikatu jakieś zachowanie.

(a) Janku, o godz. 9 masz być w łóżku!

(b) Nie jestem pewien, że podoba mi się ta twoja nowa koszulka.

(c) Ta dziewczyna puściła do Ciebie oczko.

(d) Kto przekracza dozwoloną prędkość podlega karze. . .

(e) Palenie zabija!

4. Rola performatywna

Wypowiedź wywołuje skutki konwencjonalne.

Jan wypowiedział słowa przysięgi małżeńskiej wobec Małgosi, ale nie doszło do zawarcia małżeństwa; Małgosia również wypowiedziała odpowiednie słowa, nadal nie doszło do zawarcia małżeństwa. Dlaczego? Pomysł 1: nie byli uprawnieni do zawarcia małżeństwa; pomysł 2: wypowiedzi były nie na serio (np. aktorzy); pomysł 3: brak urzędnika albo świadków.

(a) Złożenie przysięgi lub ślubowania.

(b) Nakładam na Pana mandat karny w wysokości 500 zł.

1.5 Do przeczytania

Rozdział 1 z podręcznika Z. Ziemińskiego

2 Zajęcia 2 - Ogólne wiadomości o języku (ciąg dalszy)

3 Zajęcia 3 - Nazwy